۱۰۱

شماره ۱۰۱ ایکنجی دوره

۳شنبه ۲۵ دی ۱۳۲۴

آذربایجان

مسئول مدیر: احمد موسوی

اداره‌مین سعی ستارخان خیابانی

قیمتی ۱ ریال

آیلیق	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیلیق	۱۴۰	ریال
۳		۶۰	ریال

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاریدیر

تجارت بازاری تاپماق لازم‌در

سیاست جبهه‌سینده مغلوب اولان تهران مرتجعلری ایندی تازه بر تخته آماج ایدوب آذربایجان خلقی‌نین دوجه‌سینی پاراتماق ایستدیکلری اقتصادی بحران واسطه‌سیله‌ده بو ماقصدلارینه ایسترلر. اونا گوره بزیم توتوچوری چوپ‌به‌جور واسطه‌لر ایله چکوب تهرانه آپارمغه چالیشیرلار. ملی حکومت مراتبده شده‌وحلب لوستده حرکت ایتدیکی ایچون بوجهتده ده مانعینی آمن ویرمیوب خوشبختلیک ایله قدم گوتوروب ایرملی گیتمکده‌دیر. بونی بر دفعه گوزلا حاس بلمین که موقتی مشکلات بیزی وطنیمیزین یولدان دالی قایتارا بیلمیه‌جکدیر. بز مشکلات و چتینلیکلردن قورخان دگیلک و چوق یاخشی بیلیریک که هیچ بر ایش مشکلاتسز اولا بیلمز وهیچ بر ملت زحمت و مشقتسیز سعادته چاتا بیلمه بیلمز. بر ملتین بیوک بوجهتلیکی اونین مشکلات قارشی‌سینده اوزینی ایتیرمه‌سی و مشکلات علیه تدبیر گورمکدن عاجز اولماسیندادیر. بزیم ملی دولت وملی فرقه‌میز ایسه هیبه مشکلاتی نظره آلوب خطره موقع والین آچیق بر صورتده بوروپ چیخ واونی رفع ایتمک ایچون جهدیله‌بیرلر گورمک قدرت تقاعد ویربیلمز.

اقتصادی و مالی بحران البت چوق آغیر و چوق چتین‌دیر. ملی دولتیمیزین ارادسی و فرقه‌میزین جدی چالیشماسینده اونی ده اورتادن قالدیرمغه موفق اولاجق.

صحیحاً بز تهرانین اقتصادی سیاسته چوخ‌خلقی تدبیرلر ایله جواب‌ویرمک بر که دوشمه تمام سرحدی باغلا یوب بر مقدارلیق جنس خارج اولمغه امکان ویرمیه‌جکدیر بوی تهران مرتجعلری وآذربایجانین دارالیتی چکوب تهرانه تو کن خلقلر اوز تکلیفلرینی آلاجیقلر وطبیعی دینلرینی چکوب اوز یرلرینده محکم اوتورسونلر.

تجارتین توسعه‌سی و بازارین رواجی ایچون ملی دولت‌لر قورسیه چالیشیر

و چالیشملیدیر.

مخصوصاً تجار و مالکلرین خارجی بازارلار تاپماق تقاضاسینه دوشمه‌لری بیوک اهمیتلیدیر. بو تقاضانی انجام ویرمک ایچون گرک جدی صورتده چالیشیلسین. آذربایجان ایندی اوز خیر و شرینی تشخیص ویرمکه قادردیر. اونین ملی حکومتی، ملی مجلسی و ملی اردوسی، بر سوزله مرکز تکلی و موقوفن باشی واردیر. اونی لوزاییله میداندان چیخارمق یاقتصادی و مالی حقدارلیقلار ایله تسلیمه مجبور ایتمک اولماز.

بز تجارین و مالکلرین تقاضاسینی نظرده دوتماقدان علاوه ایتمه مالکده گلیرلک بیزیم خلقین ملتی گورلمیش اولاریق اونسان اوترسکه تجارتین دایاسماسی بوتون خلقین آباده‌لق‌لار دوشمه‌سینه سبب اولا بیلر.

اگر دولت مستقیماً خارجی بازار تاپمغه و قورشولوقلار ایله تجارت قراردادی باغلامه موفق اولورسه هلک شهره بلکه کنتلرده ده خلق ایچون بیوک گشایش عمله گله‌جکدیر.

بو سیاستده تهران ارتجاعینین تجار پنجه‌سیندن خلاص اولمغیمز کیمی اقتصادی وتجارت اسیرلیکیمیزدن خلاص اولوب اوز بازاریمیزی تامین ایتمش اولاریق.

بو ایشده بیر آن بیله غفلت ایتمک اولماز. تولکه‌میز قیش هلوزایسه ظلیردیر بو بیوک قضایی رفع ایتمک ایچون داها بیوک فداکارلیق گوسترمک علتمز حاضر اولمالی‌دیر.

۳

فرقه‌میزین بلدیه سئچکیلری ایچون

گوستردیکی کاندیدلر

ملی مجلسیمیزین تعریلی قراریه نظراً بو گون دی آیینین ۲۵ ده بلدیه انجمن سئچکیسی باشلاندی. جهاد، خلقیمیزین معه‌دلی اوغروندا مبارزه ایدیب ملی مختاریتمیزی تامین ایتمیش اولان فرقه‌میز، تبریزین بوتون ساکنلرینی آروادلی و کیشی بو سئچکیده چیدی و صمیمی صورتده حرکت ایتمگه دعوت ایدیر.

فرقه‌میزه ۶۰ فرقه‌لیک اولان بلدیه انجمنی‌نه آدلاری ذکر اولانلاری نامزد ایتمیشدیر.

شهریمیزین ساکنلری فرقه‌میزین گوستردیگی کاندیدلره رای ویرمکله بر دفعه داها فرقه‌میزه بسلدیکلری اعتمادی ابراز ایده‌جکلرینه امیدیک.

۱ ـ آقای پیشه‌وری	۲۲ ـ رزاق
۲ ـ آقای پادگان	۲۳ ـ فره نوبهال
۳ ـ آقای رفیعی	۲۴ ـ جعفر کاویان
۴ ـ آقای شبستری	۲۵ ـ میرزحیم ولائی
۵ ـ دکتر جاوید	۲۶ ـ میرمهدی چاوشی
۶ ـ آقای الهامی	۲۷ ـ محمدعلی صفوت
۷ ـ حسن بی‌رنگ	۲۸ ـ عبدالعلی پاروجیده
۸ ـ علی ماهنچی	۲۹ ـ باسعلی لوزای
۹ ـ حسن الهیری	۳۰ ـ اکبرعلی قزادی
۱۰ ـ محمد بی‌ریا	۳۱ ـ میرزا مهدی ایمانی پور
۱۱ ـ جعفر ادیب	۳۲ ـ عسگر فرهنگ
۱۲ ـ آتش‌خانیان ماکو	۳۳ ـ محمد باقرباک نام
۱۳ ـ عصمت احمد زاده	۳۴ ـ یوسف عذرایی
۱۴ ـ منیره هاشمی	۳۵ ـ عباسعلی‌خان عباسی
۱۵ ـ خانم ناصح	۳۶ ـ حاجی حسین زارع‌خیابانی
۱۶ ـ صدیقه علیزاده	۳۷ ـ محمد دیلاور
۱۷ ـ زرگریان	۳۸ ـ مجید بیگپور
۱۸ ـ دکتر آقاخانیان	۳۹ ـ دکترمیر ابوالفضل کمالی
۱۹ ـ مسرور طرفچیان	۴۰ ـ حاجی حاجی‌آقا عطار
۲۰ ـ آوانس بداغیان	۴۱ ـ محمدحسین غوروی
۲۱ ـ پایکین فورونچیان	

فهمی ماجی سلیمیه

آذربایجان ملی حکومتینین قراری

تهران حکومتی‌نین حاضرایمیشی نتیجه‌سینده آذربایجانین بوتون شهر و کندلرینده وجوده گلن مالی و تجارتی بحران گوندن گونه شدتلنمکده و نتیجه‌ده عموم‌آذربایجان خلقی‌نین اقتصادی حیاتینی جدی‌صورتده مخاطره‌یه دوشمکده‌دیر.

بو اسفناک حالی مشاهده ایدن آذربایجان تجار و کسبه‌لری مکرر صورتده کتباً و شفاهاً ملی حکومته مراجعت ایدوب معینی علاج ایستدیکلری وملی حکومتین الیده اولان گیش صورتده بحرانی که بحرانین فعالیتی آلماق ایچون جدی تدبیرلر گوروب آذربایجانین تجارت ماللاری ایچون بازار آختارمیش و موضوع ملی دولتین پارلمنتیمیزده و خلقین نماینده‌لری طرفیندن تصدیق وقبول ایچون داها سته‌لرده داخل ایله ایتمیشدیر.

آذربایجان خلقینی یوندان آرتیق تهران حکومتی‌نین اویونلارینه قربان ایتمک اولماز. بو یه گنج گرفت اقتصادی بحرانی حل‌ایتمه ایتمین بوتون ایچون حکومت ملی مستقیماً خارجی تولکه‌لر ایله تجارت مناسباتی وجوده گتیرملی و بو مناسبتی تجارتی یوللار واسطه‌سیله دوزگون یولینه‌قویمالیدیر. بو مقصدیله ملی حکومت اوزینین ۲۴ دی تاریخلی جلسه‌سینده تجار و تاجرلارین مراجعت نامه‌سینی دقت مطالعه ایدوب بو خصوصدا آشاغیداکی قراری قبول ایتمیشدیر:

۱ ـ تجارت اقتصادی وزیری‌نین ریاستی آلتندا اقتصاد و مالیه وزارتینه‌لری‌نین ملی‌رتبه وخبره مامورلاریندان بیر کمیسیون تشکیل اولونسون و اینه لازم اولان اطلاعات ومدارکی توپلایوب خارجی تولکه‌لر ایله دانیشیق و صلاحیتدار خارجی مقامات ایله داخیله گیریشسین.

۲ ـ بو پیمانی آذربایجان ایچون داها منفعتلی بر صورتده حل ایتمک مقصدیله تجارت و مالیه وزارتلری آذربایجانین واردات و صادراتی دقیق تعیین ایدوب اونلارین کامل آمار و احصائیه‌سینی بو علته یغمز هیئت دولته تقدیم ایتسینلر.

۳ ـ آذربایجان صادرات مالالارینین حقیقی ارزلرینی معین ایتمک ایچون تجارت وزارتی معارفدن اولکی لیستلری بر دفعه نظردن کچیروب مشروح‌مفصل بیر صورتده اطلاعات توپلایوب و بو خصوصده ایدیلن کمیسیونین اختیارینه قویسون.

۴ ـ خارجی تولکه‌لر ایله منظم تجارت پیمانی شمسی و اوتری صورتده تنظیم واجرا ایتمک ایچون قانون لایحه‌سی حاضرلایوب مجلس ملی‌نین نظرینه یتیرسینلر.

آذربایجان ملی‌دولتی‌نین باش وزیری ـ پیشه‌وری

آذربایجان مالکلرین خواهشی

آذربایجان تاجر و آلوم‌چیلرینین تقاضالارینین نتیجه‌سینده و خورده‌مالکلر طرفیندن ملی حکومته کتباً مراجعه اولونوب آذربایجان فلاحت محصولین خارجی بازارلارده ساتیلماسی ایچون جدی تدبیر گورولمه‌سی تقاضا ایدیلمیشدیر. نتیجه‌ده ملی حکومتدن خواهش اولونور که تهرانله منتظر اولمادن بازاریمیزی تقسیم خارجی وقونشو تولکه‌لر ایله تجارت پیمانی باغلاماق ایچون یوللار آرانسین و تدبیرلر گورولسون.

فتحی خشکابی

فیلم‌لر!

واقعاً واسطه‌سی ایله ایندیه کیمی مسئله‌ده چوق بیوک مسئوم نتیجه‌لر اولموشدور. سینما و تئاتر حقّی مدنیت انکشافی دوره‌سینده ان مهم رل اویناماقدادیرلار. بونا گوره‌ده متمدن اولکه‌لرده تئاتر و سینما مسئله‌سینه بیوک دقّت‌لر ایله گیریشمیشلر...

عصر سینما و تئاتر واسطه‌سی ایله خلقین عرفانی حیاتینی عملاً گوستریب و اونلارا وجدان و ملی غرور یولو گوستریش...

تئاتر و سینما خلقین استعدادینی وطن‌پرستلیک روحی یاراتماقدا [illegible] و تربیه ایدیر. بیزده ایسه بیر کیمی تهران هیئت حاکمه‌سی ... مدنیتین انکشافی [illegible] ... قالدیرمیشدی. اونلار [illegible] تهمت دسته‌لاری ... یورد آزاد ایدی.

یورد ویرین فیلملر همیشه جاسوسی، عشقی، جادوگرلیک فیلم‌لرییدن عبارتیدی.

چه‌لی یوندان قاباق من اوزوم عشقی فیلملری ... گوره عبدالوهابین فیلملری کیمی [illegible] آخرینه کیمی آغلاردیم.

سینما یولداشلار ... بیر آدام اولدیغینی دیربیلر.

من عبدالوهابین اوخودوغی گوره‌ده، متعددلی جهالارا، سوالارا ... طبیعتاً بیرلرداً عاشق اولوب اوزبینه عبدالوهاب کیمی عشقلی گوروردیم!

[illegible] گوربدن سوزا [illegible] ... مرثیه گئریم ... یوللاردیم شعر دیمکه.

[illegible] بو فیلملر نتیجه‌ده، مثلاً بئله چوخلو جوانلارا وجود فکرلر و حس‌لر اولوبدور. نتیجه‌ده گورورک میلیونجه بالیجالاریمیزین ایچینده، محصّل‌لرین ایچینده، خلقین حیاتیندان حقیقی حادثه‌لری و جریانلاری یازان هیچ بیر جی گورو بیلمیرسینیز، اما هر یره گئدیب بیر شاعری گورورسونوز که میلیونجه شعر فقط معشوقه‌سینین لبی، گوزلری، دوداقلارینا دایر یازیلمیشدیر، اولان سوزلر ... کیمی عبارت‌جیلر!

بو شاعرلر چوخدا افراط یولونده اجتماعی ایشلره دخالت ایدیب ... یادداشتیندان موضوعلار گوره راجع ... مختلف شعرلر دیردیلر...

موضوعدان خارج اولمیوم، فیلملر باره‌سینده دانیشیردیم.

عبدالوهابین مرثیه‌سی گیمه بیر ... بیر آز حد ... جنبه‌سی واردیر و عشقی یوللاری طرف سوق ایدیر.

عشقی مدرن‌لی فیلملره ... خلقلری آروپا مدنیتی ایله! آمما ... یوردا اولور.

یوردا هندی فیلملری ده گوستریرلر، گوردورسنز که بیر هندلی ... بیر ... یوللاری مثلاً ... لوتوب سحبر ... ایله بیر ... حرکت ایدیر.

[illegible] واردر: ۲ هندی عرب ۰

کیمی فیلملرده یرده گوردورسنز که هندی عرب ... ایله ... گیریر، ... عشق ویریب ... وولو ... بوللو ... یاپالاییر...

یوردا، بیرسوزله قایادا گیر!

اگر هندین ملی اوله حاری الدنده بیر آدام‌لاره‌ولار که قرآنی ... یادمیچا ... گونلاری اوسته گیرلر.

سینماچیون موجود فیلمده اولان بیرحت ... بولار!

بونو ... ایله مملکتین ... آزاد آپاریب ... اونلاری ایندیکی ... ساحه‌لاره ... فیلم‌لر همیشه ... یاد وطنینده ساحه‌لارین اینچون نییه ایدیمیشیدی.

[illegible] گوستریلمیشی هندی ... مدنیت! ... قاتیلی ... دگیل...

ملکه ایندیه‌لر ... اوروپاده فرق ایتمیرلر..

میلیرجه وجود فیلملر گیبی و ... ایریلیر، هیچ ... کیمی یوردو ... ایچون سیاسیاره گیدیرلر، ... پرخیدی.

ملاح الدین ... هندی ... عرب، ... کیمی فیلملری گوستریرلر.

ملی دولتیمیز جدی صورتده موجود فیلملری ... اولمالیدیر ... آرتیق ... فکرین مسئوم ... ایشنگ ... ایچمه‌سیدر..

بیزیم حقیقیم ... عبدالوهاب ... هندی عربینه ... دوکتورلوق ... یره لازم دگیل..

اداره‌میزه گلن

مکتوبلارین و مقاله‌لرین خلاصه‌سی

... مختلف حوزه‌لرینده کارگرلری ... حکومتینین ... ایله ...

... اوتلیان - ... - احمد ... ، ... - محمد علی ... - احمد ... - لیون ... ، ... ، حسن ... - یوسف ... دولی

صحیه ایشلرینه جدی فکر ورملک لازمدر

علی موسی‌زاده

ملی حکومتیمیز ، خلقین ... ایشلک ایچون ... حکومتین ... گوره‌ده که ... حقیقیم ایله ... صحیه و ... ایشلرده ... فکرلی ... دگیلدر . بیر حقیقیمین ۲۰ ملی ... ایشلک اولدی ...

گئچن حکومتین دوره‌سینده کوچه‌لرده ... چوخلو ... کاری ... حکومت ... فکر ... حقیقیمین ... هیچ یرلی ... گوروه ...

... لازمدر که شهرمیزده اولان جوو گیمی خانالرینده صحیه جهتینده وضعیتی چوق پیس حالداری، یوردا هیچ وجهله نظافتی گوز ه ...

شهرمیزده اولان حماملارین حال یوندان داخا پیسدر، حماملاری جوخوندا آیری ... علاوه ایشنی ... توجه ... گوره خلق ... چوق ... وقت ... اصولاً حماملاردا ... فیلملری معلوم دگیلدر.

همچنین شهرمیزده‌کی قصابخانه‌لرینده وضعیتی چوق پیس‌حالداری. ... اولمادیقی ... قالیب ... و ... خلق ... دولورلار . بولاردان علاوه بیر صحیه ... وارد که خلق صحیه و ... توجه ایدیب لازمی تدبیرلر گورولمه‌لیدیر.

تشکر

... مدیر ... آقای مشهدی رضا - علی ... ایدی ... تشکر ایدیلیر.

حکایه

حسن انتخاب

خدیجه ، عمری نئچه ، یال دوماقی ... گوزل و هیبرن ... شیرازلی حاجی ... گیتمیش ...

... او گیجه‌نیت ... اوز آدمی ... حاجی یه اس ... ... اونون ... آتشدا ... و ... ایچیندن ... یاخلاق ... او ... حاجی‌نی ... یاخلیق ...

- سن اونی ... دیلر ... هیچ ... نئچه گئچه ...

... دوغری ... حاجی‌نین ...

آه، یا ... موقعیت ... آرتیق ... اوتون ایچون ... او ... آنا ... آتلار و آلدیغان ... دیمارلادی ..

حاجی بو حاله حیرت ایدیب ... چیراینه ... دیبی ... گیتمیش ایستیردی ... خدیجه ... ایله ... حاجی ... سوزلرینه ... آتامین ... دیلی ایله جواب ویرن حاجی ... دیردی :

- ... ترکی حرف ... ؟!

خلاصه - ... بو یردی - مکتب ... شیرازلی یولداشلارین صحبتین ... هیچ ... لهجه ... اوزودده.. لهجه ... ده ... گیچینده ... و بو طبیعی حالت ده ، اونون ... اوزنگی ... یاخلا دوبیدان ... ایله ...

و دوچی ... عزالرین ... زیاده ... آیلارینی ... ذوق آپیردی .

او بو یردی .. گنج و ... حاجی ... بیر ... او آرسلوقات ... یوغون ... گوردی .. زمان گئچدی ، او گنج ... ایکی ... اولدی ، بیری ... و او بیرسی‌ده بیر ... حاجی ، ... چاغیریب ، سوروشدی !

- قیزیم ! آیاق ... ! او ... دی گوروروم ، ... ایستیرسن ؟ ... ایستیرسن ؟ ...

قیز ، ... اولمیان ... گوز ... ویردی :

- من اردبیل‌لی ... ایستیرم ، چونکه او ... صحبت ایدیر..

(آردی وار)

الف . اله

مستوفی چورگی!

ای آلا گوزلی لیزیم : گل ... ایمه دییم
نه ... قالی ، ... دیم !
کامیرلار ... گوردوم بو گون بو جایه‌دی
... ورزی ... مکث و ... چورکدی ..
... مسکینین ... اول آل کیان
... آرتیشلاره و ... بر آدا
... بیر ... ، ... دیلین سوروروب
... ایله ... اسباب قوروب :
... بیر ... قویوبدا ! ! !
... بیر ... ایله ... !
ایله ... و گوزل ... آتشدا یانان !
... گور ... اولان ... !
... گنج ... گومر ، آلیش گیمی لر ،
... کندلر آییب ! ... بالالار ، ... !
... آتشدا ... یاتان ... بوخشیش
هیچ ... ایله ثروت و سامان یوخشیش
لکن ... ایله ... آچ ... !
... آچ گوزلی ، گندا ... بر ... ایلمیش
... که شاه ... دوستی یاری
... آیرلاری ...
از ... اولان ... ایدی
... که ... گیجیشده‌ی
... اولدی ... اوزری ...
... گوزلری ...

(دوامی‌وار)

دیلی ورا گردن

موریس توروز

فرانسه‌لین بیر بیوك لیدری

توروز و آتاسی معدن عمله‌سی اولان «موریس توروز» ۱۲ یاشلار یندان معدنده ایشه باشلادی. او اوز حیاتینین ایلیك گونلریندن فرانسه‌نین عمله صنفینین دیرنگیش حقیقت‌لری ایله یاخیندان تانیش اولدی.

«موریس توروز» ۱۹۰۰ نجی ایل آوریل آیینین ۲۸ نده عمالی فرانسه‌نین صنعتی جهتیندن مرکزی اولان «پادوکاله» نین «نویل گدوه» آدینده‌لیر کندینده آنادان اولموشدور. برینجی دفعه اولاراق ۶ یاشیندا ایکن عمله صنفین دموسترلسیونندا شرکت ایتدی.

ایکی عمده جیجیگه باشلادیغدان سونرا بیرینجی دنیا حربی باشلاندی. پادوکاله آلمانلارین هجومی معرضینده واقع اولدی و جوان توروز بو بویوك چیبیده «کروز» ناحیه‌سینه گونده‌ریلرك اورادا ۱۹۱۷ نه‌دك زراعتی ایشچی عنوانیله ایشله‌دی.

اورادا فرانسه کندلی‌لرینین مهم قسمته یول گیریش اولان بیرینجی بدبختلیك و فلاکت مرحله‌سین دقته مطالعه ایتدی.

توروز ۱۹۱۷ ده ۱۷ یاشیندا نظام خدمتینه چاغیریلاراق «مم» محاربه‌سینین قانلی میدانلارینی اوز گوزی ایله گوردی. ۱۹۱۹ نجی ایلین «ژانویه‌سینده» یئنیدن «نویل» «دوگه‌ده» معدن ایشینه دوباره باشلادی همان سنه‌نین مارس آییندا توروز اتحادیه‌سینین کمونیست فرقه‌سینه ملحق اولدی...

«توروز» ۱۹۲۳ ده پادوکاله کمونیست فرقه‌سینین کاتب لیگینه سئچیلدی و داها سونرالار فرانسه کمونیست فرقه‌سینین مرکزی کمیته‌سینه و سیاسی هیئتینین عضویته انتخاب اولندی.

(۱۹۳۰-۱۹۲۰) اون ایلیکجیدن سونرالاریندا فرانسه کمونیست پارتیسینین سیاسی اداره‌سی باش کاتب‌لیگینه سئچیلدی. ۱۹۲۸ ده بیرینجی دفعه اولاراق «پاریس آل کمری» آدلانان «ایوری» ده فرانسه ملی مجلسی نماینده‌لیگینه انتخاب اولوندی. ۱۹۳۲-۱۹۳۶-۱۹۴۰ سنه‌سینده‌ده «ایوری» مردمی مجلس وکیل‌لیگه سئچیلدی.

ایکینجی دنیا حربینین باشلانمیشیندا فرانسه هیئت و مرتجعلری فرصت‌دن استفاده ایدرك کمونیست فرقه‌سینی قانوندان خارج اعلان ایدیب ... چکیشه‌بیلدی.

۱۹۳۹ نجی ایلین آخرینده توروز بیر مدت عسکر عنوانیله ... جبهه‌ده مشغول ایکن کمونیست ملتلرین توقیفی باشلاندی. بو میرادا ... فرقه‌نین مرکزی کمیته‌سینین دستوریله گوره ... فرقه‌نین گیزلی بیرلیك دعطه ملحق اولدولار.

«موریس توروز» یولداشلاری ایله بیرلیکده فرانسه‌ده قالدیلار و اوزلرینی مدت مبارزه‌یه ادامه ویره‌بیلن تشکیلاتین ... لوپه‌دولار.

۱۹۴۳ نجی ایلده موریس توروز ... بین المللی ... مهاجرت ایده‌رك ... ایچون ... اهالی طرفینه حرکت ایتدی. اورادا ۱۹۴۴ نوامبر آیینده توقف ایتدی. اوزمان توروز دوگولین حکومتینه باخیاراق ... انتخابا ... پتشمك اوزره پاریسه وارد اولدی.

علی موسوی

ف. خ

چیچیش خاطره‌لریندن

درس لرین ان یاخشی سی

جغرافیا معلمی - آولار اجمی ایلوون که جغرافینی یاخشی اوره‌نمسز، جغرافیا علملردن هیرینی و ان یاخشی سی دیر و...

تاریخ معلمی - تاریخ بری گیچمش حدثه‌لردن مطلع ایدر اوز درس‌لری یاخشی حفظ ایدین و.

ادبیات معلمی - انسان اوز آرزولارینی، فکرلرینی ادبیات واسطه‌سی ایله مجسم ایدر، دیدیکیم موضوعلاری یاخشی ... و.

صحیه معلمی - سیزون درس‌لرین ان یاخشی سی بهداشت دیر. بهداشت روق اهمیت ویرون و.

جغرافیا سیزون درس‌لرین ان یاخشی سی دیر و.

آیا فقط بونی بیلمك که «عماليه» واعلالارین ... دیبین ... اوچ ... دوزرست ... دیر.

آیا نکیجه بونی بیلمك که آجلیقدا ... چای دیر و ... آیا ... بیلمك ... هر هر ... آچ ... پیشر.

فقط بونی بیلمك که ... ... ایدیك.

... عقرلی ... اولارین کارخانه‌لرینی ... مدنیت‌لرینی ... یولداش ... بیز ... ایچون ... آرتیقدیر ... سیاسی وضعیت ... بین‌الملل موقعیتین ... چیخاری ... جیخدیم ... و اگر درس اوخوماقدان ...

مقصد حیاتی ... لازمدیر.

خلقی مستقل‌لری آلمانیب ... ایتمکدن ... منبع اولماقلاری‌نین ... یاخشی.

«ایچون بیر قول گورمه‌لیك سیاسی مسئله‌لرمیزی بیلمیریك. نه ایچون بیزه فشار آلتیندا یاشامیش ملتلرین ... تاریخی ... و مبرلر عصیان ایدیب خلقی آزاد ... آدلارینی نه ایچون بیزدن گیزله‌دیریسیز؟

آیا نه ایچون ... اول کی شکرلرین مولودی اولان و بیز ... ایدیبکی ادبیات درسلری ... حکایه ... ایدیرجکدیر ... ایچون ... اولان ... تکرار بیزه ... ویرمز.

مصرین اولیندن آخره‌دك ایچیب آچ قالان ... و سحرین احتیاج ... گیبی ... آچ قالان ... صحبه و ورزش ایتمك و ... اصولی ... ذوالنه یه ... دیا چیر؟!

من هر وقت گوریرم که بیزیم آتالاریمیز و آنالاریمیز کوچه‌لرده دیلنچیلیك ایدیرلر.

من هروقت گوریرم که بیزیم باجیلاریمیز ... قولوزلر.

من زحمتکش خلقیمیزین ورادا ۶۰-۵۰ ایلك ... اجتماعی ... سیاسی ... گورمه ... دوغور.

آتالاریمیز ایچون که جغرافیانی یاخشی اوره‌نمیش ... تاریخ ... حادثه‌لردن مطلع ایدیر.

خیر! آتالار درس‌لرین ان یاخشی سی ... ملیت ... شرکت جامعه‌سینین آزادلیق یولوندا مبارزه ایدن قهرمانلارین درسیدیر.

درسلرین مفیدی اجتماعی و سیاسی معلومات‌لاردیر ... و ... احتیاجلارین و ... درسیدیر.

بو گیجه درسلری بیزیم یئنی معارفیمیز ... تربیه ... و دیبت و ... مسعود ایده‌جکدیر.

آبونه چیلریمزه!

آنجق روزنامه‌لریز وقتینده چاتماسا اداره‌میزین دفترینه خبر ویرین.

آذربایجان مطبعه‌سی

اعلان

بدنی تربیه‌سی ... وزارتی ... تربیه اداره‌سی نظرده آلوب ایکی ورزش کلاسی (بیریسی اوغلانلار ایچون فردوسی دبیرستانیندا و بیریسی قیزلار ایچون قیزلار دانشسراسیندا) آچسین. وطنیمیزون اوغلانلاری و قیزلاری او کلاسلاردا ورزش ... واسطه‌سیله ورزش قسمتلرین تحصیل ایدوب و او کلاسی قورتاردیقدان سونرا ورزش معلمیکیه قبول اولونوبلار.

(ورزش کلاسنا داخل اولانلارون شرطلری)

۱- داخل اولانلارین سنی ۱۸ دن آشاغا و ۲۵ دن یوخاری اولماسون
۲- لااقل دوقوزنجی کلاسین تصدیقین آلمش اولسون.
۳- سالملیقلارینی اوزلری دکتردن تصدیق آلسینلار.

ورزش کلاسینین تحصیل دوره‌سی اوچ آی و کلاسین باشلانماسی بهمن آیینون اوندان اولاجاق و درس ساعتلری ... گوندوز ... ۵-۶ قدردور.

کامل اطلاعات آلماق ایچون معارف وزارتی بدنی تربیه‌سی اداره‌سینه مراجعه ایتسونلر و آد یازدیرماق ایچون ساعت ۸ دان ۱۲ یه کیمی ... اداره‌ده دفتر آچیقدر.

۲-۱ آذربایجان معارف وزیری - م - بی ریا

اعلان

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین قاعده‌لار تشکیلاتینین مرکزی کمیته‌سی طرفیندن خبر اولونور کی بوتون فرقه عضولری اوز حوزه‌لریننده وقتلی - وقتینده حاضر اولوب اوز فرقه دفترچه‌لرین آلسینلار. ۳ دفعه حوزه جلسه‌سینه گلمین عضولار فرقه‌دن خارج اولونا‌جاقدر.

دیوان لعلی کلیاتی - دیوان هیدجی کلیاتی

که آذربایجانون‌نجی شاعرلرون اثرلریندن تازه اسلوبدا چاپدان چیخوب و تبریزده آذربایجان چاپ کتاب شرکتینده و اطرافدا کتابچیلاردان ساتیلیر.

اعلان

دژبان توسطی ایله اسلحه آلان فدائیلر دی آیینن ۲۵ نه قدر اوزلرینی شهر دژبانینه معرفیلك ایتدیرملیدرلر.

شهر دژبانی سرهنگ سالاماسی

اعلان

آذربایجان کارگرلر وزحمتکشلر اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسینین هیئت عامله‌سینین ۱۸ و ۱۰ و ۱۳۲۴ تاریخلی قرارینا گوره ۱۳۲۳ قراردادی کیچیك صنف کارگرلرینه یوخا موسسات وموتوری کارخانه‌لر ... اولماق شراطیله شامل و گلمیر ویو صنف کارگرلر و کار فرمالار آرالاریندا بهمن آیینن اوندان اعتبارا قرار داد باغلاملیدیرلار اونا گوره هیچ بر کار فرمانین کارگری ایشدن چیخارماغا حقی یوخدور.

آذربایجان کارگرلر وزحمتکشلر اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسینین صدری

مقاله وشعر گوندرنلره

روزنامه اداره‌سی گوندریلن مقاله و شعرلرین حك و اصلاحینه مختاردیر.

درج اولونمایان مقاله وشعرلر دالی ویریلمیه‌جکدیر.

بلدیه سئچگیلری باشلاندی

ملی مجلسیمیزین ۳ نمره بوشدان اولنشر ایتدیگیمیز ۱۴ نمره‌لی قرارینا گوره، ملی حکومتیمیز بوتون آذربایجاندا بلدیه انجمنی سئچگیلرینین اجراسینا باشلانیلماسی دستورون وئرمیشدیر.

سئچگیلر مخفی و مستقیم صورتده بو گون شهریمیزده اجرا اولوناجاقدیر. رای وئرمک مدتی ۱۰ ساعت اولاجاق و رای آلدیقدان سونرا بلافاصله رای‌لرین اوخونماسینا باشلانیلاجاقدیر.

بو سئچگیلر بیرینجی دفعه اولاراق شهرین بوتون ساکنلرینه طبقه، صنف و جنس شرطلریندن آسیلی اولمایاراق مستقیم صورتده اوزلرینه مربوط اولان شهر ایشلرینده دخالت ایتمک امکانین یاراتمیشدیر.

رضاخانین تمون ایجب تحمیل ایتدیگی قانون هر شهرده فقط، مالیات وئرن‌لره، آغ‌ساققال‌لارا، مالکلره، شهرین انتخاباتدا دخالت حقی وئریردی.

بوننله برابر بو طبقه‌لرین منتخب ایتدیکلری بیر ۱۰ نفرلیک مشخص آرا سئچمه انجمنین (کمیسیون نظارت) ۱۲ نفرلیک عضوین انتخاب ایتمک حقین دولت اوزی ایچون محفوظ ساخلامیشدیر.

او قانونا گوره داخلیه وزارتی خلقین تمایلین نظره آلمادان لزوم گوردوگون بلدیه رئیسی انتخاب ایدردی.

بو بلدیه رئیس‌لرینین یئرلی اهالیدن اولماسینا بئله لزوم گورولمه‌مکده ایدی.

ملی مجلسیمیز تام مکرر ایشلرله بو کیمی ارتجاعی قیدلری مشخص‌لرینی آیاقدان گوتوروب کنارا آتمیشدیر.

خلقیمیز مستقیم حالدا مقدراتین اعتماد ایتدیگی و اینادیغی آداملارین الینه تاپشیراجاقدیر.

شهریمیزین اداره‌سی و عمومی ایشلرین یولا قویولماسی خلق طرفیندن سئچیلمیش ۹۵ نفرلیک انجمنه واگذار ایدیله‌جکدیر.

بو انجمن ایسه اوز عضولری آراسیندان ۱۷ نفرلیک بیر اجرائیه هیئتی انتخاب ایده‌جکدیر.

بلدیه رئیسی، معاونی و ایکینجی‌سی ایسه انجمن عضولری طرفیندن سئچیله‌جکدیر.

مجلس طرفیندن آلینمیش یئنی قرار بو سئچگیلرده مجلسین سئچگیلرینده اولدوغو کیمی آروادلارا ۲۰ یاشدان یوخاری سئچیب سئچیلمک حقی وئریلمیشدیر.

بیز شهریمیزین ساکنلرینی بو گون باشلاناجاق سئچگیلرده جدی و فعال صورتده اشتراک ایتمک واسطه‌سی ایله اوز سرنوشتلرینه بیلاواسطه یئکری علاقه‌لی گوسترمکلرین ایستیریک.

فرقه‌میزین عضولری خلقین اکثریتین اوز سیاسی و اجتماعی حقوقلاریندان خبردار ایتمک صورتیله سئچگیلرده شرکت ایتمکه تشویق ایتملی‌دیرلر.

ج. س

یئنی دولتمیزین قارشیسیندا ملی وظیفه‌لر!

آذربایجان روزنامه‌سینین ۹۷ نجی شماره‌سینده (باش مقاله‌ده) دولت مامورلارینین وظیفه‌لرینی و اونلارین خلقین سلوک و رفتارلاری آیدین بیر صورتده آیدینلاتمیشدیر.

بونا گوره یئنی دولتیمیزین وظیفه‌لری خلقین سعادت و خوشبختلیگی نظره آلیناراق تشکیل اولونمالی و گلجک اونلارین آدیلیغی اوخورلاردا گوتوردیگی وظیفه‌لر داها آرتیق ملی و اداری ایدیبیر اوز ملی دولتین استحکم و دوامی واسطه‌سیله کمک ایتسین.

بونی نظره آلاراق برابر خلقین قارشیسیندا موران وظیفه‌سی دولتین ایشلرینده یاخیندان یاخشا تشریک مساعی ایتمک و نواقصی و اونلارین حل ایدیلمه‌سی یولنی آسان وجهیله اجرا اولونماسینی دولته گوسترمکدن عبارتدیر.

یئنی دولتین هر گون یولداشی و آچیق هدف گوتوردیگی سیندرکه بو قیسا مدتده بویوک موفقیت‌لره نائل اولوب و اولوقدادیر. بونی موفقیتین قاباغین هیچ بیرلیره آلا بیلمز.

چونکه ال ایله ایلرین بولاد سینه‌سیلن برابرینده ارتجاعی حکومتین توپ و تفنگی، سرلشکر ارفعین گئتیب گوسترمه‌دیگی وئره‌بیلمه‌دیگی ریزی‌لمکلر و بیرمدور روزنامه‌لرین های کوی‌سی، استعماری رادیولارین هجوملاری، دوام گئتیره بیلمه‌دی و اما یولدان سورولدا ملتی دونمه‌دی آزاد و دموکراتیک یولدان قایترماق اولمیاجاقدیر.

ولی اونوتمامالیک که یئنی دولتیمیزین قارشیسیندا بویوک ایشلر اولدوغونا گوره خلقین کومکینه احتیاجی واردیر.

وتیجه‌که دولت حتی اوزونون ال بویوک ماموری حقیقی نهضت مقاله‌لرین اولونماسیندا جدی چالیشمالی‌دیر. فقط گرک اوز تاریخی وظیفه‌سینی یئرینه یئتیرمکله برابر ملی افتخاریمیزی و گلجک‌سینی سعادتی تامین ایتسین.

دنیا خبرلری

متفق ملتلر انجمنده

لندن. بو هفته متفق ملتلر عمومی مجلسی منبت صورتده دنیا صلحین تثبیت ایتمک ایچون جدی مذاکره‌لره گیریشه‌جکدیر. آمریکا مستشارین صدری مستر برنس مذاکره‌لری اثناء ایده‌جکدیر. مذاکره‌لر گئتیش بیر چرچیوه ایچریسینده خارجی سیاست مسئله‌لرین احتوا ایده‌جکدیر و ۵ دولت مستلرینه اطرفینده دانیشماق امکانی وئریله‌جکدیر.

گوروشولجک اساسی معرض عکسادان بیری‌ده قیمومت مسئله‌سی اولاجاقدیر. قیمومت کمیسیونو علاوه دار مملکتلردن عمومی جلسه‌نین خاتمه‌سینده‌دک نظرلرین بیلدیرمک لرینی تقاضا ایتمیشدیر.

عمومی مذاکره‌لری بو گون آختام گئج وقت باشلانماسی نظرده توتولموشدور. جونکه بو گون ساعت ۳۰/۱۰ دا اقتصادی کمیسیونون ۱۸ نجی عضوی سئچیله‌جکدیر. بونا بو گونکو اجلاسده یاخود بیرلرده مسئله‌لریندن بیری اولاجاقدیر. بوندان علاوه بو کمیسیون عضولرینین شخصده قدر عضویتده قالاجاقلارین تعیین ایتمک ایچون مذاکره‌لره میدان وئریلیر.

دونن گئجه آلینمیش بیرلره گوره، سووئت اتفاقی مستشارلیغینین صدری ویشینسکی‌نین شنبه گونو انتظار ایدیلدیگی بیرمیزدا صوبیه‌دان مسکو یا حرکت ایتمه‌سی و فرانسه نماینده‌لری صدری ژرژ بیدونون کابینه جلسه‌سینده شرکت ایتمک ایچون لندندان پاریسه یولونماسی، امنیت شوراسینین عمومی جلسه‌سی صورتیله معطل اولونموشدور.

بو قرار لندنده بیر انکار دوغوردی.

دونن گئجه انجمنین عمومی اجلاسی بیر آتوم سیاسی کنترولو و بیرده «اونرا» تشکیلاتینا بودجه کمیسیون تشکیلی اوز پروگرامینا آلمیشدیر.

آتوم سیاسی مسئله‌سی ۱ نمره‌لی کمیسیونو دورا موضوعی ۴ نمره‌لی کمیسیونه محول اولونموشدور.

ooo

امنیت شوراسینین بیرینجی اجلاسیندا هیئت رئیسی انتخاب ایدیله‌جکدیر. استرالیا مندوبی اولان مستر مکین بو صدر سئچیلمه‌سی محتملدیر.

o o o

متفق ملتلر عمومی شوراسینین اساسی ایشلریندن بیری‌ده ۵ بویوک دولت نظامی نماینده‌لریندن مرکب بیر کمیسیون تشکیل ویریلمکدیر. بو کمیسیون بیر بین‌المللی اوردو ایجادینی مطالعه ایده‌جکدیر.

مسکوایا دولوش

سووئت اتفاقی خارجی ایشلر کمیسری معاونی ویشینسکی صوفیادان مسکوایا دونموشدور.

مملکت خبرلری

مالیات بر در آمد اداره‌سینده

کئچن گون ساعت ۱۰ دا مالیه وزیری مالیات بر در آمد اداره‌سینه گئدیب اورادا خصوصا مالیات مسئله‌سی و اونون یولا سالینماسی ایله تانیش اولموشدور. مالیه وزیرینین حضوروندا مالیه، تجارت و صناعت وزیرلرینین اشتراکی ایله کئچمیش مالیات ایشچی‌لری‌نین گوردوکلری ناروا و غیر عادلانه ایشلره و واسطه‌ایله یاخینیش و بویوک غصبکارلار کشف ایدیلمیشدیر.

مالیه وزیریمیز گلجک بودجه ایلینده بو کیمی غصبکارلارین نظره آلماسینی و ایندیکی مسئله‌لرین یولا سالینماسی یاریمیندا ملی تدبیرلر گورمک و عدالتیلیگین قاطعی آلماق حصوصندا جدی گوسترمشلر وئرمیشدیر.

مرکزی کمیته مهمین قراری

یکشنبه گونو ساعت ۷ ده مرکزی کمیته باشیندا تشکیل تاپمش اولان مرکزی کمیته هیئت رئیسه‌سینین اجلاسیندا آلینمیش قرارا نظرا همین آیین ۸ نده مرکزی کمیته باشیندا مرکزی کمیته‌نین، یان کمیته صدرلری و اطراف کمیته صدرلرینین حضوریله عمومی اجلاس اولاجاقدیر.

عدلیه‌ده

توقیفلر

مراغه محالیندا ژاندارملار طرفیندن توره‌دیلمیش اولان وحشیگرلر و فجایع اهالیه‌یه سابق ژاندارمری فرمانده‌سی سروان عابدینی و هاشم کلیبر محالیندا حقه داغ باسیب، تالان ووروب، اوداغ ایتمک‌ایله یاردیم اهالیه کلیبر سابق ژاندارمری فرمانده‌سی ستوان میرادینی توقیف قراری مدعی العموم طرفیندن صادر ایدیلمیشدیر.

ooo

سابق انجمن اسلامی جبهه‌سینین رئیسی کاتوزیانده اسلطانی ادیبیب موجب تشکیل اولوندوغو سوزلولوکه حیثین مصالحین عدم اقدام موجب فرنسی توکلکلار ایتمرلطه میرین خلاف تبلیغات آپاریب نشر اکادیب ایتمک اتهامیله مدعی العموم طرفیندن توقیف ایدیلمیشدیر.

فرانسیز کابینه‌سی

ژنرال دوگل کابینه‌نین مخصوص اجلاسیندا شرکت ایتمک وزیرلرینه دوشموشدور. ژرژ بیدو بو اجلاسدا حاضر اولاناق ایچون لندندن مراجعت ایده‌جکدیر.

کابینه بو هفته ظرفینده بودجه و عدالت مسئله‌لرینی بو مهم‌لی مسئله‌نین اطرافیندا نظردن کئچیره‌جکدیر. دوگلین بیدونون میتینده لندنه گئتمه‌سی مختملدیر.

یونانستاندا

آنکارا. یونان کابینه‌سی صدری اولان سوفولیس لیبرال و ترقی‌چی پارتی لرینی ائتلاف اجرا ایتمیشدیر. دئمیشدیر که: بو ائتلاف فرقه‌لرین بیر بیرینه یاخینلاشماسی‌نا خیر بلکه اختلاف‌لارین آرتماسینا باعث اولاجاقدیر.

آمریکادا

ژنرال آیزنهاور دئیبدیر مختلف جاپ ترلرینده آمریکانی عسکرلر طرفیندن وطنه دونمک ایچون عمده گئن تظاهرات ساختیانه سویله‌دیگی بیر مقاله‌ده وئرده. عجله تدبیرلر آلاجاق وعده ایتمیشدیر فقط ژاپون و آلمانیادا اولان عسکری اشغالی لشکرلرین اوزون مدت اوراده قالماسی لازیمدیر دئمیشدیر.

آمریکا کنگره‌سینده

بو گون کنگره مسئله‌لری گوزدن کئچیره‌جکدیر. بونلار ایسه عمومی اعتصابلار مسئله‌سی، عسکرلرین گوستردیکلری تظاهرات مسئله‌سی، آمریکانین انگلستانه وئره‌جکی بورج و کنگره‌ایله ترومن اختلافی مسئله‌سیندن عبارتدیر.

یئنه‌ده اعتصاب

نیویورک رادیوسی. شهرلر آراسیندا تلفن ارتباطین حفظ ایتمک مامور اولان ۱۴ مین ایشچی اعتصاب ایتمیشلر. بو تصمیم نیویورکدا رسمی اعلان دادگستره (?) بیلدیریلمیشدیر.

اسپانیایا خصوصیندا

آنکارا رادیوسی، سیاسی محفل...

فرقه میزین بلدیه سئچگیلری ایچون گوستردیگی کاندیدلر

(اول صحیفه‌دن باشی)

۴۲ ـ اصغر زریبه
۴۳ ـ یوسف حبیب
۴۴ ـ میرزاده حسین حطیبی
۴۵ ـ مشهدی محمد آقا زاده
۴۶ ـ حاجی محمدعلی مصطفائی
۴۷ ـ دکتر نور هاشمی
۴۸ ـ مجید قدیمی
۴۹ ـ خسرو آذر نور
۵۰ ـ مهدی منصوری
۵۱ ـ مجید انشار مقدم
۵۲ ـ داوود علی زاده
۵۳ ـ احمد جدی
۵۴ ـ محمدعلی شکول
۵۵ ـ رحیم زاده دوکوه‌چی
۵۶ ـ احمد امین اعظم
۵۷ ـ محمد حسین صبری
۵۸ ـ عباس وطنی
۵۹ ـ عبدالله رحیمی
۶۰ ـ حاجی حسن غروی
۶۱ ـ حسن جبار زاده
۶۲ ـ حسن آقا جعفری
۶۳ ـ حبیب رستم
۶۴ ـ محمد نوری
۶۵ ـ علی شرلی

لر آراسیندا اولوب بیتمیش ماجرده سیاسی آمریکا، انگلیس و فرانسه طرفیندن آنجاق اولان روبه‌رو نزده بیرلرلر میرلیل حکم سوزلمکده دور.

آمریکا اوچ دولت آراسیندا جریان ایده‌جکی گروکی صداقلارین تاریخی بیر موضوع اولدوغو وقت اوچ قیصر آراسیندا عمده کمسه‌سینه طرفداردیر.

ایکی حربی بیرلشمه‌سی

دونن ۱۳ نجی حربیده بیرنجی دفعه اولاراق ایکی شخص بیرلیک‌سی اولان موجود... و کمیونیست پارتیلری مشترک... بیرلشدیرمک ایچون بیرلیگده بیر ۱۲ لا تشکیل وئرمیشلر.